

**ע"פ 544/14 - המערער בע"פ 544/14 ובע"פ 5791/14 והמשיבה
בע"פ 1905/14 ובע"פ 5837/14; מדינת ישראל ואח'... נגד המשיב
בע"פ 544/14 והמערער בע"פ 1905/14; ראפת מחמוד, המשיב בע"פ
5791/14 והמערער ב ואח'...**

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 544/14

ע"פ 1905/14

ע"פ 5791/14

ע"פ 5837/14

לפני:
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופט מ' מזוז

המערער בע"פ 544/14 ובע"פ
5791/14 והמשיבה בע"פ
1905/14 ובע"פ 5837/14

מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב בע"פ 544/14 והמערער
בע"פ 1905/14

ראפת מחמוד

המשיב בע"פ 5791/14
והמערער בע"פ 5837/14

מוחמד מחמוד

ערעורים על גזר הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
(כב' השופטת ד' מרשק מרום) בת"פ 42133-06-13
מיום 12.12.2013
ערעורים על גזר הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
(כב' השופטת מ' ברנט) בת"פ 42042-06-13 מיום
3.7.2014

כ"ח בטבת התשע"ה (19.01.2015)

תאריך הישיבה:

בשם המערער בע"פ 544/14
ובע"פ 5791/14 והמשיבה בע"פ
1905/14 ובע"פ 5837/14

בשם המשיב בע"פ 544/14
והמערער בע"פ 1905/14

בשם המשיב בע"פ 5791/14
והמערער בע"פ 5837/14

פסק-דין

השופט ע' פוגלמן:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד הרשיע את המערער בע"פ 1905/14 - הוא המשיב בע"פ 544/14 (להלן: המשיב 1), ואת המערער בע"פ 5837/14 - הוא המשיב בע"פ 5791/14 (להלן: המשיב 2) (להלן ביחד: המשיבים), בגין עבירות שונות שביצע כל אחד מהם. בין היתר, הורשעו המשיבים בשוד אלים כלפי קשישים שאותו ביצעו יחד עם אדם נוסף. בית המשפט (כב' השופטת ד' מרשק מרום) גזר על המשיב 1 6.5 שנות מאסר בפועל; 16 חודשי מאסר על תנאי בתנאים שפורטו בגזר הדין; ופיצוי למתלוננים השונים בסך 40,000 ש"ח. על המשיב 2 גזר בית המשפט (כב' השופטת מ' ברנט) 7.5 שנות מאסר בפועל; 34 חודשי מאסר על תנאי בתנאים שפורטו בגזר הדין; ופיצוי בסך 20,000 ש"ח למתלוננים.

תמצית העובדות וההליכים

האישומים נגד המשיב 1

1. בכתב אישום שתוקן במסגרת הסדר דיוני יוחסו למשיב 1 שלושה אישומים שונים שיתוארו להלן על פי מועד התרחשותם. לפי האישום הראשון, ביום 28.3.2012 ולאחר תכנון מוקדם, הגיעו המשיב 1 ואדם נוסף שזהותו לא ידועה (להלן: האחר) לביתן של צמד אחיות קשישות המתגוררות יחדיו (להלן: האחיות). לאחר שהאחר פרץ לבית האחיות נכנסו השניים וגנבו מן האחיות ארנק, 600 ש"ח במזומן, תכשיטים שונים ושני מכשירי טלפון נייד. לפי האישום השני, כשלושה חודשים לאחר מכן, ביום 14.5.2012, חזר המשיב 1 לביתן של האחיות, גם הפעם בשעת לילה מאוחרת, יחד עם אותו אחר ועם שלושה נוספים, כדי לבצע שוד. על המשיב 1 הוטל עמוד 2

להישאר בחוץ ולתצפת על הכביש, בזמן שחלק מבני החבורה פרצו לבית האחיות. בתוך הבית החלה אחת האחיות לזעוק לעזרה. השודדים שנמצאו בתוך הבית, שכאמור, המשיב 1 אינו נמנה עליהם, סטרו לאחיות, והפילו אחת מהן ארצה באופן שגרם לה לחבלות באזור המותן והרגל. בשלב זה ברח המשיב 1 מהמקום בבהלה.

האישום המשותף

2. לפי האישום השלישי, המיוחס הן למשיב 1, הן למשיב 2, ביום 27.5.2013 היו שותפים המשיב 1, המשיב 2, ואדם שלישי נוסף שזהותו לא ידועה (להלן: האדם השלישי) לשוד אלים של זוג קשישים בביתם (להלן: בני הזוג, הקשיש והקשישה). לפי הנטען, בשעת לילה הגיעו השלושה לביתם של בני הזוג במטרה לשדוד אותם. המשיב 2 פרץ את תריס החלון, שדרכו נכנסו כל השלושה אל הבית. המשיב 2 סבר תחילה כי אין איש בבית, אולם כשהגיע יחד עם האדם השלישי לחדרו של הקשיש נוכחו לראות כי הוא שם. אז הפילו אותו המשיב 2 והאדם השלישי ארצה, והכו אותה בחוזקה במוט ברזל בפניו ובגופו. בינתיים, ניגש המשיב 1 לקשישה, חסם את פיה, אחז בה בחוזקה עד שנפלה לרצפה ואיים עליה בסכין לבל תדבר. אז תלש ממנה את עגיליה, את שרשראותיה ואת טבעת הנישואים שענדה. לבסוף, נמלטו השלושה מהבית כשבידיהם מעט כסף מזומן ישראלי וזר, מכשיר טלפון נייד, שני כרטיסי אשראי ומעט התכשיטים.

האישום נגד המשיב 2

3. המשיב 2 הואשם באישום נוסף שעניינו הדחת עד בחקירה. לפי הנטען, ביום 10.6.2013, לאחר שגילה כי המשיב 1 הפלילו באירועים שהתרחשו בביתם של בני הזוג, הדיחו המשיב 2 לחזור בו מגרסתו. למחרת היום, חזר המשיב 2 ואיים על המשיב 1 כי אם לא יעשה כן, הוא ובני משפחתו ימצאו עצמם בסכנת חיים.

יצוין כי המשיבים שהו באופן לא חוקי בישראל בעת ביצוע כל המעשים המיוחסים להם והואשמו גם בשל כך.

פסקי הדין בעניינם של המשיבים

פסק הדין בעניינו של המשיב 1

4. ביום 21.11.2013 הורשע המשיב 1 לפי הודאתו במסגרת כתב אישום מתוקן (כב' השופטת ד' מרשק מרום) בעבירות של שוד מזוין בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); סיוע לשוד כאמור לפי סעיף 31 לחוק העונשין; כניסה והתפרצות למקום מגורים לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין; ובשלוש עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: חוק הכניסה לישראל). לצורך גזירת הדין סווגו שלוש ההתרחשויות כשלושה "אירועים" שונים כמובנו של מונח זה בסעיף 40(ג) לחוק העונשין. בית המשפט קבע מתחם ענישה לכל אירוע בנפרד,

לאחר שדן בערכים המוגנים שבהם פגע המשיב 1 – שמירת רכושם וכבודם של קשישים נוכח חולשתם המובנית, והפרת ריבונות המדינה עקב השהייה הבלתי חוקית בתחומה. בבחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה עמד בית המשפט על ריבוי האירועים; על התכנון המוקדם והבחירה לחזור לבית האחיות לאחר האירוע הראשון; על הביצוע בחבורה; ועל ההחלטה להצטייד בנשק קר לקראת שוד הקשישים, המלמדת שהמשיב 1 צפה את האפשרות שהדברים יתפתחו לכדי אלימות. בה בעת עמד בית המשפט על חלקו היחסי ועל חומרתם השונה של מעשי המשיב 1 בכל אחד מהאירועים. כך, צוין כי שוד האחיות הראשון כלל פריצה לבית וגניבת רכושן מבלי שהיה כל מגע בין הפורצים לבין האחיות; ובשוד האחיות השני שימש המשיב 1 כמסייע בלבד, נותר מחוץ לבית ונמלט מן המקום בעת ששמע את זעקות העזרה. החומרה הרבה ביותר יוחסה למעשיו של המשיב 1 באירוע השוד של בני הזוג, שבו היה המשיב 1 שותף פעיל למעשי השוד והאלימות, תוך שימוש בנשק קר כלפי הקשישה. בית המשפט סבר כי מרצף האירועים המתואר עולה מגמה כללית של הסלמה במעשי המשיב 1. לבסוף עמד בית המשפט על הנזקים הגופניים והנפשיים ארוכי הטווח שנגרמו לכל אחד מהמתלוננים.

נוכח כל אלה, ולאחר שנבחנה מדיניות הענישה הנוהגת, נקבעו שלושה מתחמי ענישה כדלקמן: ביחס לאירוע הראשון של התפרצות וגניבה מבית האחיות נקבע המתחם בטווח שבין שנת מאסר אחת לבין שנתיים; ביחס לאירוע השני שבו סייע המשיב 1 לשוד האחיות, נקבע המתחם בטווח שבין שנתיים מאסר לבין 3.5 שנות מאסר; ביחס לשוד בני הזוג נקבע המתחם בטווח שבין 4-7 שנות מאסר. בית המשפט קבע כי לא נמצאה הצדקה לחרוג מן המתחמים השונים; ומצא לגזור עונש אחד לכלל האירועים בהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין. לזכותו של המשיב 1 נזקפו גילו הצעיר (יליד 1992); היעדרו של עבר פלילי; שיתוף פעולה עם רשויות החוק, לרבות חשיפת מידע שהביא להרשעתו של המשיב 2; הודאה במיוחס לו והבעת חרטה; ולבסוף, העובדה שחסך את ניהול המשפט ומנע מהמתלוננים למסור עדות, על הקושי הכרוך בכך. נקבע כי בנסיבות אלו יש לגזור על המשיב 1 עונש ברף הנמוך של המתחמים שנקבעו – 6.5 שנות מאסר בפועל ועונשים נוספים כמפורט בפתח הדברים.

פסק דינו של המשיב 2

5. המשיב 2 כפר תחילה באישומים המיוחסים לו והחלה שמיעת ראיות במשפטו. בין היתר נשמעו עדויותיהם של בני הזוג ושל המשיב 1. ואולם, כעולה מהכרעת הדין, במהלך שלב ההוכחות נמצאה ראיית DNA על ידי הסכין שנמצאה בזירה, בנוסף על הראיות שכבר היו קיימות נגד המשיב 2. לאחר מכן החליט המשיב 2 להודות במיוחס לו. ביום 21.1.2014 הורשע המשיב 2 על פי הודאתו (כב' השופטת מ' ברנט) בעבירות של שוד מזוין בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין; כניסה לישראל שלא כחוק לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל; ובהדחה בחקירה לפי סעיף 245(ב) לחוק העונשין.

6. טרם גזירת העונש הורה בית המשפט על הגשת תסקיר מבחן שהוגש ביום 10.4.2014. מהתסקיר עולה כי המשיב 2 הוא בן 29, נשוי, אב לשני ילדים קטנים ולבת נוספת שנפטרה בסמוך ללידתה. המשיב 2 מתפרנס מעבודות מזדמנות בישראל שאלה נכנס בניגוד לחוק. למשיב 2 עבר פלילי הכולל, בין היתר, עבירות של שהייה שלא כדין בישראל, גניבה ותקיפה לשם גניבה, שבגין נשא המשיב 2 בשני עונשי מאסר בפועל בני כעשרה חודשים בסך הכל. בתסקיר צוין כי לטענת המשיב 2, הרקע לשוד בני הזוג היה צורך דחוף לממן ניתוח קיסרי לאשתו שהייתה מצויה בהריון בסיכון גבוה. עוד צוין כי המשיב 2 איננו מכיר במלוא החומרה והאכזריות שבמעשיו ומייחס את הבחירה לנקוט באלימות לשותפיו. המשיב 2 התקשה לגלות אמפטיה למתלוננים. עוד צוין כי מדובר באדם בעל

דפוס אישיות נוקשים, אלימים ואנטי-סוציאליים. נוכח כל אלה העריך שירות המבחן כי נשקפת מהמשיב 2 מסוכנות גבוהה לביצוע עבירות אלימות, והומלץ על עונש של מאסר בפועל.

7. בבואו לגזור את עונשו של המשיב 2 קבע בית המשפט כי רצף המעשים המיוחדים לו, החל מהכניסה הלא חוקית לישראל לצורך ביצוע שוד, המשך בשוד המזוין והאלימים של בני הזוג וכלה בהדחת המשיב 1 בחקירה מהווים "אירוע" אחד. לצורך קביעת מתחם הענישה ציין בית המשפט את הפגיעה בערכים המוגנים כאמור בעניינו של המשיב 1, וכן פגיעה בערך של ניהול משפט צדק עקב עבירת ההדחה בחקירה. באשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה עמד בית המשפט על הדומיננטיות של המשיב 2 בשוד בני הזוג ועל האכזריות היתרה שבה נקט כלפי הקשיש. לאחר שבחן את מדיניות הענישה הנוהגת קבע בית המשפט את מתחם הענישה ההולם למעשי המשיב 2 בטווח שבין 6-10 שנות מאסר בפועל. בבחינת נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה זקף בית המשפט לחובתו של המשיב 2 את עברו הפלילי כמתואר לעיל; את ניהול המשפט מצדו בתחילת הדרך באופן שחייב את בני הזוג להעיד לפני בית המשפט; את העובדה כי החרטה שהביע המשיב אינה כנה; ואת הערכתו של שירות המבחן כי נשקפת ממנו מסוכנות המצדיקה עונש מאסר בפועל. לזכותו של המשיב 2 נשקלו נסיבות חייו הקשות והעובדה כי הוא אב לשני פעוטות, שהקטן שבהם נולד בעת ששהה במעצר. נוכח כל אלה נגזרו על המשיב 2 7.5 שנות מאסר בפועל ועונשים נוספים כמפורט ברישה לפסק דין זה.

מכאן הערעורים שלפנינו. כאמור, המדינה מערערת על קולתם של גזרי הדין מזה, ואילו המשיבים מערערים על חומרתם מזה.

טענות הצדדים

הערעורים על גזר דינו של המשיב 1

8. לעמדת המדינה, יש להחמיר במידה ניכרת בעונשו של המשיב 1. בתמצית, טענות המדינה הן כי העונש אינו הולם את ריבוי העבירות, את חומרתן, את מגמת ההסלמה שאפיינה אותן, כמו גם את השלכותיהן הקשות על המתלוננים; כי על בית המשפט היה לקבוע עונש עצמאי עבור כל אחד משלושת ה"אירועים" ולהורות על נשיאתם במצטבר; כי ניתן משקל יתר לנסיבות האישיות של המשיב 1 תוך סטייה מההלכה כי בעבירות מסוג זה נסוגות הנסיבות האישיות מפני האינטרס הציבורי בהגנה על קורבנות חלשים; וכי לא היה מקום לשקול לזכותו של המשיב 1 את היעדרו של עבר פלילי בעניינו, שכן ריבוי המעשים מלמד על היכרות מוקדמת עם העולם העברייני.

מנגד, המשיב 1 טוען כי העונש שהוטל עליו חמור מדי, בשים לב למכלול השיקולים שעמדו לזכותו כמפורט לעיל; במיוחד הדגיש המשיב את גילו הצעיר בעת ביצוע העבירות ואת היעדרו של עבר פלילי ערב האירועים המתוארים; את העובדה כי האירוע הראשון בבית האחיות הוא קל יחסית שכן כלל התפרצות בלבד, ואילו באירוע השני שימש כמסייע בלבד; ואת העובדה שהודה מיד בחקירתו, נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה. המשיב 1 עמד בהרחבה על שיתוף הפעולה מצדו עם רשויות החוק, שבלעדיו לא היו מפוענחים שני האירועים שהתרחשו בבית האחיות, ואף לא ניתן היה להרשיע את המשיב 2. המשיב 1 התייחס גם לקשיי המאסר.

לטענתו, מאז שנודע כי העיד נגד המשיב 2, הוא זוכה ליחס של לעג ובוז, ההופך את השהייה במאסר לקשה במיוחד. זאת ועוד, המשיב 1 ציין כי המאסר הממושך חושף אותו לעולם העבריינות ועלול להביא להידרדרות במצבו. לבסוף, נטען כי היה על בית המשפט לקבוע כי את הפיצוי למתלוננים ישלם לאחר הנשיאה במאסרו.

הערעורים על גזר דינו של המשיב 2

9. המדינה מבקשת כי נחמיר גם בעונשו של המשיב 2 בשל האכזריות הגלומה במעשיו. נטען כי העונש שנגזר אינו מבטא את חומרתם המלאה של המעשים ואת ההכרח להרתיע מפני מעשים דומים. לפיכך, טוענת המדינה כי שגה בית המשפט קמא בכך שגזר את עונשו של המשיב 2 ברף התחתון של מתחם הענישה שנקבע, נוכח עברו הפלילי של המשיב 2, הכולל עבירות דומות לאלו שבהן הורשע במקרה דנן; בשים לב לכך שלא הביע חרטה כנה; ונוכח הערכת שירות המבחן בדבר המסוכנות הנשקפת ממנו.

המשיב 2 טען בערעורו כי שגה בית המשפט כשהעמיד את מתחם הענישה הראוי בטווח שבין 6-10 שנים. כך בכלל, ובפרט כשהמתחם ביחס למשיב 1 בגין אותו האירוע הועמד על 4-7 שנים בלבד. עוד נטען כי העונש שנגזר חמור מדי וחורג באורח ממשי ממדיניות הענישה הנוהגת; כי לא ניתן ביטוי מספק לנסיבותיו האישיות הקשות, כמו גם לעובדה כי יקשה על בני משפחתו לבקרו במאסרו הממושך בהיותם תושבי האזור; וכי ניתן משקל יתר לעברו הפלילי שאיננו משמעותי. לבסוף צוין כי שגה בית המשפט ששקל נסיבות הקשורות לביצוע העבירה בשלב גזירת העונש, בניגוד לתיקון 113 לחוק העונשין.

להשלמת התמונה יצוין כי בעניינו של המשיב 2 הוגש ביום 11.1.2015 תסקיר משלים. מהתסקיר עולה כי המשיב 2 החל לשאת בעונשו ביום 9.6.2013; כי הוא אינו משולב במסגרות חינוך בכלא; כי לא ביצע עבירות משמעת בתקופת מאסרו; כי הוא זוכה לביקורים מעטים מבני משפחתו; וכי הוא אינו נזקק למעורבות טיפולית מיוחדת.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינו בערעורים שלפנינו ושמענו את הצדדים בדיון שהתקיים לפנינו, החלטנו לקבל את ערעור המדינה ביחס למשיב 1 במובן זה שעונשו יוחמר ויועמד על 7.5 שנות מאסר בפועל; לדחות את ערעור המדינה ביחס למשיב 2; ולדחות את ערעוריהם של שני המשיבים.

11. המשיבים שניהם עברו עבירות נגד קשישים כמתואר לעיל. המשיבים בחרו בקורבנותיהם בכוונת מכוון, ובמטרה לנצל את חולשתם היחסית. לקראת שוד בני הזוג הצטיידו המשיבים בנשק קר, דבר המעיד על הערכתם כי האירוע עלול להתפתח לכדי אלימות של ממש, וזאת כלפי מי שספק אם יעמדו להם כוחותיהם להתנגד. מן החומר שלפנינו עולה כי נוסף על הפגיעות ברכוש ובגוף, מעשי המשיבים פגעו אנושות בתחושת הביטחון האישי של המתלוננים, והותירו צלקות בנפשם. במקום אחר ציינתי כי יש לייחס חשיבות רבה להימנעותם של הקורבנות על אוכלוסייה מוחלשת, ודווקא בשל כך להחמיר בעונש (ע"פ 8526/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (11.3.2013)). כמו כן, בית משפט זה שב ועמד על החומרה היתרה שנודעת לעבירת השוד כשהיא מופנית כלפי קשישים, ועל הצורך להחמיר בענישה ביחס אליה:

"המעשה של שוד קשישים, תוך שימוש באלימות, הוא מעשה אלימות מן החמורים ביותר. מדובר בניצול חמור, בזוי, של חוסר הישע של הקורבן, נטילת מעותיו ורכושו והותרתו מצולק בגופו ובנפשו. לא רק קורבן השוד נפגע. נפגעים עמו כל הנמנעים על שכבות הגיל האלה - המאבדים את הביטחון ביכולתם לקיים חיים עצמאיים, ונפגעים באיכות חייהם בשל עצם החרדה שמוטבעת בהם בעת שהם לומדים על ביצוע העבירות מסוג זה" (ע"פ 2800/08 מדינת ישראל נ' דוידוב, פסקה 2 (21.7.2008); וראו גם ע"פ 1864/11 דוידוב נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (7.11.2012)).

נפנה עתה לעונשים השונים שנגזרו על המשיבים. כידוע, ערכאת הערעור תתערב בעונש שנגזר רק במקרים בהם ישנה סטייה ברורה ממדיניות הענישה הראויה (ראו למשל, ע"פ 3931/13 באום נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (10.6.2014)). נדון תחילה בעונשו של המשיב 2, התוקף הן את המתחם שנקבע בעניינו, הן את חומרת העונש שנגזר בתוכו. באשר למתחם, טוען המשיב 2 כי קביעת מתחמי ענישה שונים לו ולמשיב 1 היא בבחינת חוסר שוויון. דין הטענה להידחות. כידוע, מתחם הענישה בעניינו של כל נאשם נקבע על פי עיקרון ההלימה שבין חומרת מעשיו של הנאשם ונסיבות ביצוע העבירה, לבין העונש שיוטל עליו. המשיבים אמנם היו שותפים לביצועו של שוד קשישים, ברם, כל אחד מהם הואשם באישומים נוספים. מתחם הענישה שנקבע למשיב 2 הביא בחשבון גם את עבירת ההדחה בחקירה, שכאמור, כללה שני ניסיונות לגרום למשיב 1 לחזור בו מעדותו ביחס למשיב 2, תוך איום עליו ועל בני משפחתו. זאת ועוד, חלקם היחסי של המשיבים בשוד הקשישים שונה. כעולה מהכרעת הדין, המשיב 2 היה הגורם הדומיננטי בתכנון שוד הקשישים וביצועו. המשיב 2 נקט אלימות קשה כלפי הקשיש, מבלי שזה גילה כל התנגדות. באשר לעונש שנגזר עליו, טוען המשיב 2 כי מדובר בעונש חמור מדי וכי נפלה שגגה בקביעתו, שכן בית המשפט התחשב בנסיבות הנוגעות לביצוע העבירה, בניגוד למתחייב מתיקון 113 לחוק העונשין. טענתו אחרונה זו נסמכת על קטע המופיע בפסקה 14 בהכרעת הדין. גם אם אניח לטובת המשיב 2 כי אלה הם פני הדברים, לא מצאתי כי באיזון כולל, התייחסות זו מצדיקה לכשעצמה התערבות בענישה שהוטלה על משיב זה. בקביעת עונשו נתן בית המשפט משקל הולם לעברו הפלילי של המשיב 2 ולהמלצתו השלילית של שירות המבחן, ולצד זאת, גילה התחשבות מסוימת במציאות חייו הקשה. עונש המאסר בפועל שהושת על המשיב 2 - 7.5 שנות מאסר בפועל - הינו להשקפתנו על הצד הנמוך, אולם לאחר שקילה ובחינה החלטנו לא להתערב בו, בהיותנו ערכאת ערעור אשר אינה ממצה את הדין (לסקירת מדיניות הענישה בעבירות של שוד אלים נגד קשישים ראו ע"פ 7938/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 והאסמכתאות שם (16.7.2012)). משכך, דין הערעורים בנוגע לגזר דינו של המשיב 2 - הן ערעור המדינה, הן ערעור המשיב 2 - להידחות.

12. אשר למשיב 1, להשקפתי, עניינו נמנה על אותם מקרים המצדיקים את התערבות ערכאת הערעור בעונש. המשיב 1 הורשע בגין מעורבותו בשלושה אירועים שונים שבמוקדם פגיעה ברכושם, גופם וכבודם של קשישים. המשיב 1 חזר על מעשיו פעם אחר פעם תוך שנטל חלק פעיל בכל אחד מהאירועים בהם הורשע, וזאת, גם אם ניכרת שונות מסוימת בחומרת מעשיו בכל אחד מהאירועים. בניגוד לטענתו, האלימות שהתפתחה במסגרת שוד האחיות שלו סייע לא הבהילה והרתיעה אותו לעתיד לבוא, ועל כך תעיד מעורבותו בשוד האלים של בני הזוג שהתרחש לאחר מכן. במהלכו של שוד זה עמד המשיב מנגד, בעת שהוכה הקשיש באכזריות על ידי המשיב 2 והאדם השלישי. המשיב 1 בעצמו איים על הקשישה בסכין על אף שלא גילתה כל התנגדות. מעשיו של המשיב 1 מעידים על דפוס עברייני מסוכן המתאפיין במגמת הסלמה. לגדר שיקולינו יש להוסיף גם את עקרון אחידות הענישה, הנגזר - כידוע - מעקרון השוויון בפני החוק. ככלל, "יש להחיל על נאשמים שהורשעו בעבירות דומות ובמערכת נסיבות דומה שיקולי ענישה דומים. לכך יש משנה תוקף במקרה כמו המקרה שלפנינו בו מדובר בשני נאשמים המורשעים במסגרת פרשה אחת" (ע"פ 8355/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 והאסמכתאות שם (18.11.2014)). אכן, ישנם שיקולים להבחנה בין המשיב 1 למשיב 2 ועיקרם היעדרו של עבר פלילי קודם לאירועים ושיתוף הפעולה עם רשויות אכיפת החוק שהביא להרשעתו של המשיב 2 כמו גם לחשיפת

האירועים הקודמים. אכן, היה מקום ליתן משקל ניכר לקולה לטעמים אלה, כפי שעשה בית המשפט המחוזי. חרף זאת, נוכח ריבוי המעשים וחומרתם, בשים לב לכך שמדובר בשלושה אירועים, ולעיקרון האחידות בענישה, נראה כי תוצאת האיזון בין שיקולי הענישה בעניינו מצריכה התערבות מסוימת, תוך הדגשה שללא השיקולים המיוחדים לקולה בעניינו, ובפרט שיתוף הפעולה שחשף אותו לאיומים מצדו של המשיב 2, היה מקום להחמרה נוספת. אציע אפוא לחבריי כי נקבל את ערעור המדינה ביחס לקולת עונשו של המשיב 1 (ע"פ 544/14), ונקבע כי יישא בעונש של 7.5 שנות מאסר בפועל ואילו יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

13. בשולי הדברים יוער כי לא מצאנו ממש בטענת המדינה שלפיה היה על בית המשפט לקבוע עונש נפרד לכל אחד מהאירועים בהם הורשע המשיב 1 ולהורות על נשיאתם במצטבר, שכן קביעת עונש אחד לכמה אירועים עולה בקנה אחד עם הסמכות הנתונה לבית המשפט בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין.

14. סיכומם של דברים: ערעור המדינה על קולת עונשו של המשיב 1 (ע"פ 544/14) מתקבל במובן זה שעונש המאסר בפועל יועמד על 7.5 שנים. דין יתר הערעורים להידחות.

ניתן היום, ט' בשבט התשע"ה (29.1.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט